

Natura 2000-gebied Olde Maten en Veerslootslanden

Participatieplan voor het:

- **Herzien van een Natura 2000-beheerplan**
- **Opstellen van een Natuurdoelanalyse**

1. Inleiding: context en voorgeschiedenis

Wettelijke bepalingen

De Omgevingswet bepaalt dat Natura 2000-gebieden een beheerplan moeten hebben.

Gedeputeerde Staten (GS) hebben op 12-9-2016 een Natura 2000-beheerplan voor Natura 2000-gebied Olde Maten en Veerslootslanden vastgesteld. In een Natura 2000-beheerplan staan de natuurherstelmaatregelen om de natuurdoelen in het Natura 2000-gebied te halen. Een Natura 2000-beheerplan moet om de 6 jaar worden herzien. Onder de Natuurbeschermingswet, voorganger van de Omgevingswet, kon een beheerplan eenmalig met maximaal 6 jaar worden verlengd. GS hebben op 29 maart 2022 de beheerplannen met maximaal 6 jaar verlengd. Het Natura 2000-beheerplan Olde Maten en Veerslootslanden moet voor 12-9-2028 zijn herzien.

Doel van het Natura 2000-beheerplan is het halen van de Natura 2000-doelen.

Een Natura 2000-beheerplan bevat een beschrijving van het Natura 2000-gebied en de Natura 2000-doelen die gerealiseerd moeten worden. Het herzien van het beheerplan start met een ecologische analyse, waaruit blijkt hoe het staat met de instandhouding van de natuur en het halen van de Natura 2000-doelen. Hiervoor beoordelen we onder andere monitoringsgegevens, onderzoeksgegevens en de resultaten van de uitvoering van de natuurherstelmaatregelen uit het huidige Natura 2000-beheerplan. Uit de analyse volgt of er resterende knelpunten zijn voor het halen van de Natura 2000-doelen. Als deze er zijn, nemen we hiervoor in het herziene Natura 2000-beheerplan opnieuw natuurherstelmaatregelen op. Dit kunnen maatregelen binnen en buiten het Natura 2000-gebied zijn. We beoordelen ook of activiteiten in en rondom de Natura 2000-gebieden een significant effect kunnen hebben op het halen van de Natura 2000-doelen. Zo nodig nemen we hiervoor ook maatregelen op in het Natura 2000-beheerplan.

Voor het herzien van het beheerplan en voor de Natuurdoelanalyse (NDA) is dezelfde ecologische analyse nodig. De Wet stikstofreductie en natuurverbetering (Wsn) bepaalt dat de stikstofdepositie omlaag moet en de natuur in Natura 2000-gebieden verbeterd moet worden. Met het programma Stikstofreductie en Natuurverbetering moet deze opgave voor natuurbehoud en –herstel bereikt worden, zodat er ook geleidelijk minder knelpunten voor economische en maatschappelijke activiteiten ontstaan. In de Wsn staat dat uit de NDA blijkt of de vastgestelde natuurherstelmaatregelen én of de daling van stikstofdepositie voldoende zijn om verslechtering tegen te gaan en om de Natura 2000-doelen te kunnen realiseren. De wettelijke eis is dat verslechtering van de natuur in de Natura 2000-gebieden blijvend moet worden voorkomen. Als verslechtering niet wordt tegengegaan en/of de Natura 2000-doelen niet gerealiseerd kunnen worden, zijn aanvullende maatregelen nodig. Deze aanvullende natuurherstelmaatregelen worden opgenomen in het herziene Natura 2000-beheerplan. De NDA's worden getoetst door de Ecologische Autoriteit.

Participatie

We herzien het beheerplan in afstemming met de omgeving en de bij het Natura 2000-gebied betrokken partijen en organisaties.

Omwonenden van het Natura 2000-gebied en betrokken partijen en organisaties leven en werken in en rond het Natura 2000-gebied. Zij hebben informatie die van belang kan zijn voor het herzien van het beheerplan. Doel van de participatie is om de aanwezige informatie en kennis van omwonenden en betrokken partijen en organisaties, in een vroeg stadium, mee te nemen bij het herzien van het beheerplan. Een Natura 2000-beheerplan kan gevolgen hebben voor de omgeving en betrokken partijen en organisaties. Daarom raadplegen we ze ook graag over de inhoud van de NDA en het herziene Natura 2000-beheerplan en informeren we ze over het proces om beiden op te stellen. Participatie is alleen mogelijk binnen het wettelijk kader dat de Natura 2000-doelen gerealiseerd moeten worden. Verderop onder hoofdstuk 6 is aangegeven wat raadplegen is, volgens de participatievisie van de provincie Overijssel.

De participatie gaat niet over de depositie van stikstof op het Natura 2000-gebied en de maatregelen om dat te verminderen.

Een te hoge stikstofdepositie is in de meeste Natura 2000-gebieden een knelpunt voor het halen van de Natura 2000-doelen. In het Natura 2000-beheerplan wordt dit knelpunt benoemd. De maatregelen om de stikstofdepositie te verminderen staan niet in het beheerplan. De opgave om de stikstofdepositie te verminderen staat in de Wet Stikstofreductie en Natuurverbetering (Wsn). Hiervoor moet het Rijk landelijk beleid opstellen. De provincie kan vervolgens in de Overijsselse 3x3-aanpak mede uitvoering

aan geven aan dit beleid. In deze aanpak wordt gewerkt aan een goed sociaaleconomisch perspectief, een toekomstbestendige landbouw en het herstel van natuur, watersysteem en klimaat.

Het Gezamenlijk Feiten Onderzoek is onderdeel van het participatieproces

In het Coalitieakkoord Schouder aan Schouder 2023-2027 geven GS aan dat feiten de basis vormen voor natuurherstelmaatregelen. Het Gezamenlijk Feiten Onderzoek (GFO) onderzoekt op welke manier doelgroepen betrokken kunnen worden bij het verzamelen en inzetten van feiten en kennis over het gebied. Er wordt een digitale kennisbank ontwikkeld, waarop de informatie zichtbaar wordt. De kennisbasis ontstaat door het inzichtelijk en toegankelijk maken van bestaande kennis en door het verzamelen van relevante kennis uit het gebied. Het GFO eindigt op het moment dat er een gezamenlijke kennisbasis is over de feitelijke situatie en de opgaven in het gebied.

Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten hebben werkafspraken over programma's.

Natura 2000-beheerplannen zijn onder de Omgevingswet een programma. GS zijn voor programma's het bevoegd gezag. Provinciale Staten (PS) willen graag betrokken worden bij de voorbereiding en totstandkoming van programma's. De werkafspraken tussen GS en PS staan in een bijlage bij het statenvoorstel nr. PS24-000465 (GS-besluit 18.06.2024, kenmerk 2024-017084). PS worden bij de start van een programma in de gelegenheid gesteld om input en reacties te geven, voor zowel de inhoud als de procedure. Als PS van die gelegenheid gebruik willen maken agenderen zij het voornemen van de start van een programma voor de eerstvolgende commissievergadering. Na 1,5 jaar worden de werkafspraken geëvalueerd, met het doel om de werkafspraken te verbeteren.

2. Doel (waarom)

Met participatie bij het herzien van het Natura 2000-beheerplan en het opstellen van de NDA willen we het volgende bereiken:

- Feitenonderzoek: verzamelen van relevante kennis en informatie uit het gebied;
- Zorgvuldige belangenafweging: door de omgeving vroegtijdig te betrekken komen verschillende belangen en ideeën snel op tafel en kunnen deze worden betrokken bij het herzien van het beheerplan;
- Kwalitatief beter beheerplan en betere NDA: door de informatie en kennis van omwonenden, betrokken partijen en organisaties mee te nemen, neemt de kwaliteit van het beheerplan en de NDA toe;
- Constructief betrekken van de omgeving en betrokken partijen en organisaties: het vergroten van betrokkenheid bij te nemen beslissingen. Participatie is echter geen garantie voor draagvlak.

Uitgangspunt bij de participatie is de wettelijke eis, dat de natuur in de Natura 2000-gebieden niet mag verslechteren en dat de Natura 2000-doelen gehaald moeten worden. De natuurherstelmaatregelen die hiervoor nodig zijn worden opgenomen in het herziene Natura 2000-beheerplan. In de participatie kan informatie en kennis ingebracht worden. De provincie neemt uiteindelijk de besluiten.

3. Doelgroepen (met wie)

We onderscheiden de volgende doelgroepen die met het Natura 2000-beheerplan te maken hebben:

- Terrein beherende organisatie (TBO): Staatsbosbeheer;
- Waterschap: Waterschap Drents Overijsselse Delta;
- Gemeenten: Staphorst en Zwartewaterland;
- Agrariërs: Agrarische Natuurvereniging Horst en Maten, LTO Noord en de Landbouwcontactcommissie Staphorst;
- Koploperprojecten nabij het Natura 2000-gebied: Buut'ngebied Rouveen en Veldiger Binnenlanden;
- Vereniging weidevogelbescherming staphorsterveld e.o.;
- Vitens;
- Omwonenden.

Onderverdeling van deze doelgroepen naar hun rol en mate van invloed:

Sleutelpartijen: de TBO, het waterschap en de gemeenten. Deze partijen nemen besluiten over het Natura 2000-gebied en/of de omgeving daarvan en voeren maatregelen uit. Zij zijn nodig voor de uitvoering van het beheerplan.

De TBO is eigenaar en/of beheerder van een groot deel van het Natura 2000-gebied. Daardoor heeft de TBO veel kennis over (dit deel van) het Natura 2000-gebied en zorgt voor de uitvoering van de natuurherstelmaatregelen in dat gebied.

Het waterschap gaat over de waterhuishouding in een gebied. Voor het beheer van oppervlakte- en grondwater worden besluiten genomen en maatregelen uitgevoerd.

Gemeenten stellen een omgevingsplan met regels voor een gebied op. De gemeente is verantwoordelijk voor de inrichting, toezicht en onderhoud van de openbare ruimte. Ze neemt besluiten voor een goede woon- en werkomgeving.

Belangenbehartigers: Agrarische Natuurvereniging Horst en Maten, LTO Noord, de Landbouwcontactcommissie Staphorst en koploperprojecten. Zij treden op als belangbehartiger van gebruikers en oefenen invloed uit op de provincie en/ of sleutelpartijen.

Agrarische Natuurvereniging Horst en Maten heeft van Staatsbosbeheer de opdracht gekregen voor beheerwerkzaamheden en rentmeesterstaken voor het verpachten van percelen in het Natura 2000-gebied Olde Maten.

LTO Noord is een grotere belangenvereniging (circa 22.000 leden) voor boeren en tuinders in de negen noordelijke provincies.

De *Landbouwcontactcommissie Staphorst* is een aanspreekpunt voor agrarische belangen van *LTO*, *Landmans Welvaart* en *Agrarisch Jongeren Contact (AJK)*.

In de *koploperprojecten* wordt gewerkt aan doelen op het platteland volgens de Overijsselse 3X3-aanpak.

Vereniging weidevogelbescherming staphorsterveld e.o. heeft als doel de bescherming en verbetering van de levensvoorwaarden van weidevogels. Natura 2000-gebied Olde Maten en Veerslootslanden ligt in het werkgebied van de vereniging.

Gebruikers of afnemers: Agrariërs, omwonenden en Vitens.

De *agrariërs* worden ook vertegenwoordigd door de genoemde belangenbehartigers;

De *omwonenden* kunnen zich ook laten vertegenwoordigen door een bewonersvereniging, dorpsraad of anderszins.

Vitens wint op circa 7 km afstand van het Natura 2000-gebied drinkwater uit grondwater.

De volgende doelgroepen worden niet rechtstreeks betrokken:

- VNO-NCW/ Ondernemers (belangenbehartiger en gebruiker): Het Natura 2000-gebied ligt in een landelijk gebied.
- Collectief Agrarisch Natuurbeheer (belangenbehartiger): In plaats hiervan is Natuur Vereniging Horst en Maten betrokken.
- Recreatiesector (belangenbehartiger en gebruiker): Er zijn geen grootschalige recreatiebedrijven in de directe nabijheid van dit Natura 2000-gebied.
- Overijssels Particulier grondbezit en landgoederen (belangenbehartiger en sleutelpartij of gebruiker): Er zijn geen landgoederen in (de nabijheid van) dit Natura 2000-gebied.

Rijk, andere provincies of Duitsland worden ook niet betrokken. Er is geen relatie tussen dit Natura 2000-gebied en gebieden in andere provincies of Duitsland. Het betreft hier geen gebied met Rijkswateren binnen het Natura 2000-gebied.

4. Participatiemomenten (wanneer)

Participatie is gericht op alle doelgroepen en vindt plaats door:

- **Een inloophijeenkomst voor omgeving en andere betrokkenen:** Omwonenden en bedrijven rond het Natura 2000-gebied en andere betrokken partijen en organisaties worden zo geïnformeerd over het herzien van het beheerplan en het opstellen van de NDA. Ze kunnen hierop reageren en informatie en kennis inbrengen.
- **Overleg met een begeleidingsgroep:** de doelgroepen kunnen deelnemen met een vertegenwoordiger, die namens hen wordt geraadpleegd bij het herzien van het beheerplan en het opstellen van de NDA. De vertegenwoordiger behartigt de belangen van de doelgroep en brengt namens hen beschikbare kennis en informatie inbrengt. De begeleidingsgroep moet een goede vertegenwoordiging zijn van de belangen in en rond het gebied. De omvang en samenstelling moet zo zijn, dat een goed overleg mogelijk is.
- **Overleg met een Bestuurlijke adviescommissie (BAC):** deelnemers zijn bestuurders van de doelgroepen in de begeleidingsgroep. De BAC wordt aan het eind van het proces van herzien van het beheerplan en opstellen van de NDA geraadpleegd over de stukken die ter besluitvorming aan GS worden voorgelegd.

Daarnaast werken we met een Projectgroep voor de afstemming met betrokkenen binnen de provincie.

Het herzien van het Natura 2000-beheerplan bestaat uit de volgende processtappen:
(de participatiemomenten en de verslaglegging van de participatie-inbreng in een participatielogboek en het participatieverslag zijn vet weergegeven)

Vorbereiding

Startfase/startgesprek:

1. Voornemen start herziening beheerplan (GS-besluit, PS wordt per brief geïnformeerd).
2. Bespreken concept-participatieplan met projectgroep en (voorloper van de) **begeleidingsgroep**
Doel: informeren over het herzien van het beheerplan en het opstellen van de NDA, raadplegen of alle doelgroepen genoemd zijn en alvast ophalen van informatie/ gegevens voor het uitvoeren van de ecologische analyse voor het herzien van het beheerplan en het opstellen van de NDA.
3. Start van de herziening van het Natura 2000-beheerplan (GS-besluit, PS wordt per brief geïnformeerd)

Verzamelen informatie:

4. **Start-inloopbijeenkomst voor omgeving, begeleidingsgroep en andere betrokkenen**
Doel: informeren over het herzien van het beheerplan en het opstellen van de NDA. Delen van de beschikbare informatie/gegevens en ophalen van informatie/gegevens daarvoor. Ingebrachte participatie wordt verwerkt in een geanonimiseerd **participatielogboek**.
Voor het ophalen van informatie/gegevens voor het Gezamenlijk Feiten Onderzoek (GFO) en/of het duiden van de informatie/gegevens, kunnen we (vervolg)afspraken maken met participanten.

Ecologische analyse voor het herzien van het beheerplan en opstellen van de NDA:

5. Uitvoeren ecologische analyse voor het herzien van het beheerplan en de NDA. 1^e overleg van de projectgroep.
6. **1e overleg begeleidingsgroep.**
Doel: raadplegen over de ecologische analyse voor het herzien van het beheerplan en de NDA. Geanonimiseerd **participatielogboek** aanvullen met de participatie-inbreng.
7. Opstellen 1e concept-ontwerp-beheerplan, concept-NDA en voorstel over opstellen van een MER of een MER-beoordeling. 2e overleg van de projectgroep.
8. **2e overleg begeleidingsgroep.**
Doel: raadplegen over 1e concept-ontwerp beheerplan, de concept-NDA en het voorstel over opstellen van een MER of een MER-beoordeling. Geanonimiseerd **participatielogboek** aanvullen met de participatie-inbreng.
9. **Excursie voor omgeving, begeleidingsgroep en andere betrokkenen**
Doel: kennismaken van het Natura 2000-gebied en de resterende opgave voor het halen van de Natura 2000-doelen.
10. **2e Inloopbijeenkomst** voor omgeving en andere betrokkenen.
Doel: raadplegen over het 1e concept-ontwerp-beheerplan, de concept-NDA en het voorstel over opstellen van een MER of een MER-beoordeling. Geanonimiseerd **participatielogboek** aanvullen met de participatie-inbreng.

NDA:

11. Opstellen NDA en definitief voorstel over opstellen van een MER of een MER-beoordeling. Projectgroep en **begeleidingsgroep** ontvangen de NDA en het definitieve voorstel over opstellen van een MER of een MER-beoordeling en het geanonimiseerd **participatielogboek** en **participatieverslag**.
Doel: Laatste raadpleging over het verwerken van de participatie uit de 2de inloopbijeenkomst. Daarna gaan de stukken naar de Bestuurlijke Adviescommissie (BAC).
12. **Overleg BAC.**
Doel: raadplegen BAC over de NDA en het definitieve voorstel over opstellen van een MER of een MER-beoordeling. De BAC ontvangt ook het geanonimiseerd **participatieverslag**.
13. Vaststellen NDA en geanonimiseerd participatieverslag door GS. GS besluit tot opstellen van een MER of een MER-beoordeling (brief aan PS). De vastgestelde NDA wordt verstuurd naar het ministerie van LNV en de ecologische autoriteit (EA).
14. Op verzoek van de EA: **Veldbezoek EA (enkele omwonenden kunnen hierbij aanwezig zijn)** + ontvangst advies EA over der NDA.

NRD en MER (alleen als een MER wordt opgesteld):

15. Opstellen Notitie Reikwijdte en Detail (NRD). Bijeenkomst projectgroep.
- 16. (extra) overleg begeleidingsgroep.**
Doel: raadplegen over concept-NRD.
17. Opstellen definitieve NRD.

(Hier gaat voor de NRD de participatie over in informeren. Omdat er tijdens het ter inzage leggen een inloopbijeenkomst is, is er voor de concept-NRD geen inloopbijeenkomst. Ook volgen er nog andere participatiemomenten voor de MER.)

18. Vaststellen NRD door GS. (GS-besluit + brief aan PS)
19. **Inloopbijeenkomst voor omgeving en andere belangstellenden** tijdens 6 weken ter inzage leggen van ontwerp-beheerplan. Iedereen kan bij de provincie een **zienswijze** indienen. Wettelijke adviseurs kunnen advies geven.
20. Opstellen van een **Nota van antwoord** + 95% versie MER.

Ontwerp Natura 2000-beheerplan:

21. Opstellen 95%-versie concept-ontwerp-beheerplan (95%-versie is inclusief verwerken advies van de EA) en als dat nodig is, aanpassen van de NDA op het advies van de EA. 3^e bijeenkomst projectgroep.
22. **3de overleg begeleidingsgroep.**
Doel: raadplegen over de 95%-versie concept-ontwerp-beheerplan (+ 95%-versie MER + gewijzigd NDA) Geanonimiseerd **participatielogboek** aanvullen met de participatie-inbreng.
23. **3de Inloopbijeenkomst** voor omgeving en andere betrokkenen
Doel: raadplegen over de 95% versie concept-ontwerp-beheerplan (+ 95% versie MER + gewijzigd NDA). Geanonimiseerd **participatielogboek** aanvullen met de participatie-inbreng.
24. Opstellen 100%-versie concept-ontwerp-beheerplan. Projectgroep en **begeleidingsgroep** ontvangen 100% versie concept-ontwerp-beheerplan (+ 100% versie MER + gewijzigd NDA) + **geanonimiseerd participatielogboek en participatieverslag.**
Doel: laatste raadpleging over het verwerken van de participatie uit de 3de inloopbijeenkomst. Daarna gaan de stukken naar de Bestuurlijke Adviescommissie (BAC).
25. **Overleg BAC.**
Doel: raadplegen BAC over 100% versie concept-ontwerp-beheerplan (+ 100% versie MER + gewijzigd NDA). De BAC ontvangt ook het **participatieverslag.**

Besluitvorming

(Hier gaat de participatie over in informeren)

26. Vaststellen ontwerp-beheerplan + **participatieverslag** door GS (Bij MER ook vaststellen MER + Nota van antwoord op de NRD) (Bij aanpassen NDA op advies EA ook vaststellen gewijzigd NDA en verzenden NDA aan LVVN). (GS-besluit + brief aan PS)
De participanten ontvangen, ter informatie, het geanonimiseerd **participatielogboek** en de informatie over het ter inzage leggen met de inloopbijeenkomst.
27. **Inloopbijeenkomst voor omgeving en andere belangstellenden** tijdens 6 weken ter inzage leggen van ontwerp-beheerplan. Iedereen kan bij de provincie een **zienswijze** indienen. (Bij MER, wordt het ontwerp-beheerplan en de MER voor advies aan de Commissie MER gestuurd.)
28. Vaststellen definitief beheerplan (inclusief MER) en **Nota van Antwoord** door GS. (GS-besluit + brief aan PS)
29. Tijdens 6 weken ter inzage leggen van definitief beheerplan kan beroep worden ingediend bij de Rechtbank. Na uitspraak is het mogelijk om hoger beroep in te stellen bij de Raad van State.

Uitvoering

Valt buiten het proces van herzien van het beheerplan.

Evaluatie

Hiermee start 4 jaar na vaststellen van het Natura 2000-beheerplan, weer het opstellen van de ecologische analyse en de NDA en het herzien van het Natura 2000-beheerplan.

5. Participatievragen (wat)

Participatiemomenten met de vragen:

Startfase/startgesprek:

Bespreken concept-participatieplan met projectgroep en (voorloper van de) **begeleidingsgroep**:

Doel: informeren over het herzien van het beheerplan en het opstellen van de NDA, raadplegen of alle doelgroepen genoemd zijn en alvast ophalen van informatie/ gegevens voor het uitvoeren van de ecologische analyse voor het herzien van het beheerplan en het opstellen van de NDA.

- Zijn er vragen over het participatieplan?
- Zijn er vragen over het opstellen van de NDA en/of het herzien van het beheerplan (proces en inhoud)?
- Zijn de doelgroepen in beeld? Zijn alle belangen vertegenwoordigd?
- Is de samenstelling van de begeleidingsgroep en/of de BAC zo goed? Moeten we hiervoor nog personen benaderen?
- Zijn er nog zaken waar we rekening mee moeten houden?
- Aanvullend voor de begeleidingsgroep:
 - o Is het participatieplan een weergave van hoe jullie en jullie achterban willen participeren?
 - o Hoe kunnen we de kennis/ informatie uit het gebied ophalen?
 - o Heeft men informatie, kennis of ervaring die waardevol is voor het herzien van het beheerplan? Hoe wil men deze informatie delen?
 - o Hoe wil men actief helpen om de omgeving en/of andere betrokkenen te informeren over de inloopbijeenkomsten (via de website, nieuwsbrieven, mail of anders)?
 - o Wie wil een rol hebben op de start-inloopbijeenkomst? En zo ja, welke?

Verzamelen informatie:

Start-inloopbijeenkomst voor omgeving, begeleidingsgroep en andere betrokkenen

Doel: informeren over het herzien van het beheerplan en het opstellen van de NDA. Delen van de beschikbare informatie/gegevens en ophalen van informatie/gegevens daarvoor.

- Heeft men informatie, kennis of ervaring die waardevol is voor de ecologische analyse, voor het herzien van het beheerplan en/of de NDA? Hoe wil men deze informatie delen?
- Heeft men vragen over het opstellen van de NDA en/of het herzien van het beheerplan (proces en inhoud)?

Voor het ophalen van informatie/gegevens voor het Gezamenlijk Feiten Onderzoek (GFO) en/of het duiden van de informatie/gegevens, kunnen we (vervolg)afspraken maken met participanten.

Ecologische analyse voor het herzien van het beheerplan en opstellen van de NDA:

1^e overleg begeleidingsgroep.

Doel: raadplegen over de ecologische analyse voor het herzien van het beheerplan en de NDA.

- Is voor de ecologische analyse de beschikbare relevante kennis en informatie gebruikt? Of te wel, is voor de ecologische analyse de gezamenlijke kennisbasis gebruikt?
- Zijn er andere vragen of opmerkingen t.a.v. de documenten of het proces?

2^e overleg begeleidingsgroep.

Doel: raadplegen over 1e concept-ontwerp beheerplan, de concept-NDA en het voorstel over opstellen van een MER of een MER-beoordeling.

- Is voor de concept-NDA en het 1e concept-ontwerp beheerplan de beschikbare relevante kennis en informatie gebruikt? Of te wel, is voor de gezamenlijke kennisbasis gebruikt?
- Hoe kijkt u aan tegen de voorgestelde maatregelen om de Natura 2000-doelen te halen?
- Hoe kijkt u aan tegen het voorstel om wel/geen MER op te stellen?
- Zijn er andere vragen of opmerkingen t.a.v. de documenten of het proces?

Excursie voor deelnemers inloopbijeenkomst en begeleidingsgroep

Doel: kennismaken van het Natura 2000-gebied en de opgave voor het halen van de Natura 2000-doelen.

- Zijn er vragen over het Natura 2000-gebied?
- Zijn er vragen over de uitgevoerde natuurherstelmaatregelen?
- Zijn er vragen over de resterende knelpunten om de Natura 2000-doelen te halen?
- Welke acties en maatregelen zijn nodig om de Natura 2000-doelen te halen?

2e Inloopbijeenkomst voor omgeving en andere betrokkenen.

Doel: raadplegen over het 1e concept-ontwerp-beheerplan, de concept-NDA en het voorstel over opstellen van een MER of een MER-beoordeling.

- Is voor de ecologische analyse, de concept NDA en het 1e concept-ontwerp beheerplan de beschikbare, relevante kennis en informatie gebruikt? Of te wel, is voor de ecologische analyse de gezamenlijke kennisbasis gebruikt?
- Hoe kijkt u aan tegen de voorgestelde maatregelen om de Natura 2000-doelen te halen?
- Hoe kijkt u aan tegen het voorstel om wel/geen MER op te stellen?
- Zijn er andere vragen of opmerkingen t.a.v. de documenten of het proces?

NDA:

Begeleidingsgroep ontvangt de NDA en het definitieve voorstel over opstellen van een MER of een MER-beoordeling, voorafgaand aan versturen aan de BAC.

Doel: Laatste raadpleging over het verwerken van de participatie uit de 2de inloopbijeenkomst. Daarna gaan de stukken naar de Bestuurlijke Adviescommissie (BAC).

- Zijn er na het verwerken van de participatie uit de 2de inloopbijeenkomst nog laatste opmerkingen t.a.v. de NDA en het voorstel over opstellen van een MER of een MER-beoordeling?

Overleg BAC.

Doel: raadplegen BAC over de NDA en het definitieve voorstel over opstellen van een MER of een MER-beoordeling.

- Wat wilt u GS meegeven voor het besluit over de NDA en het opstellen van een MER of een MER-beoordeling?

Veldbezoek EA (enkele omwonenden kunnen hierbij aanwezig zijn)

- Geen vragen aan omwonenden. Veldbezoek wordt georganiseerd voor de EA. De EA stelt vragen aan de provincie naar aanleiding van de NDA.

NRD en MER (alleen als een MER wordt opgesteld):

(Extra) overleg **begeleidingsgroep**.

Doel: raadplegen over de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

- Zijn er vragen over de NRD (inhoud en proces)?
- Hoe kijkt u aan tegen de voorgestelde onderwerpen en alternatieven om in de MER te onderzoeken?
- Wat wilt u GS meegeven voor het besluit over de NRD?

Ontwerp Natura 2000-beheerplan:

^{3de} **overleg begeleidingsgroep.**

Doel: raadplegen over de 95%-versie concept-ontwerp-beheerplan (+ 95%-versie MER + gewijzigd NDA)

- Is het advies van de EA goed verwerkt in de 95% versie concept-ontwerp-beheerplan (+ gewijzigd NDA)?
- Zijn er na het verwerken van de participatie uit de 2de inloopbijeenkomst nog opmerkingen t.a.v. de 95%-versie concept-ontwerp-beheerplan?
- Zijn er andere vragen of opmerkingen t.a.v. de documenten of het proces?

3de Inloopbijeenkomst voor omgeving en andere betrokkenen.

Doel: raadplegen over de 95% versie concept-ontwerp-beheerplan (+ 95% versie MER + gewijzigd NDA).

- Is het advies van de EA goed verwerkt in de 95% versie concept-ontwerp-beheerplan (+ gewijzigd NDA)?
- Zijn er nog vragen of opmerkingen t.a.v. de 95% versie concept-ontwerp-beheerplan (of de documenten) of het proces?

Begeleidingsgroep ontvangt 100% versie concept-ontwerp-beheerplan (+ 100% versie MER + gewijzigde NDA) voorafgaand aan versturen aan de BAC.

Doel: laatste raadpleging over het verwerken van de participatie uit de 3de inloopbijeenkomst. Daarna gaan de stukken naar de Bestuurlijke Adviescommissie (BAC)

- Zijn er na het verwerken van de participatie uit de 3de inloopbijeenkomsf nog laatste opmerkingen t.a.v. het ontwerpbeheerplan (en/of de MER + de gewijzigde NDA)?

Overleg BAC.

Doel: raadplegen BAC over 100% versie concept-ontwerp-beheerplan (+ 100% versie MER + gewijzigd NDA).

- Wat wilt u GS meegeven voor het besluit over het ontwerp-beheerplan?

Inloopbijeenkomsf voor omgeving en andere belangstellenden tijdens 6 weken ter inzage leggen van ontwerp-beheerplan (dit is informeren en geen participatie). Iedereen kan bij de provincie een **zienswijze** indienen.

- Bent u het niet eens bent met de informatie in het ontwerp-beheerplan (en/ of de MER)? U kunt een zienswijze indienen.

6. Mate van invloed (welke participatievorm)

Zowel bij de begeleidingsgroep als bij de inloopbijeenkomsf is de participatievorm raadplegen.

In de participatievisie van de provincie Overijssel staat raadplegen voor:

'De provincie ziet participanten als gesprekspartner en/of informant bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid. Het proces richt zich op het in beeld krijgen van ervaringen, belangen, verwachtingen en nieuwe ideeën. De uitkomst biedt inzicht in hoe belanghebbenden over een bepaald onderwerp denken. De uitkomst wordt ter kennisgeving opgevat: de provincie is niet verplicht de opbrengst te verwerken. Wel zal de provincie rekenschap geven. Aan de participanten wordt teruggekoppeld wat er met hun inbreng is gebeurd. Bijvoorbeeld op welke onderdelen beleid is aangepast. Ook wanneer de opbrengst van participatie niet leidt tot wijziging van beleid, wordt uitgelegd waarom.'

De 4de inloopbijeenkomsf is tijdens het ter inzage leggen van het ontwerp-beheerplan nadat GS dit hebben vastgesteld. De participatie is dan overgegaan in informeren.

7. Participatie instrumenten (hoe)

De participatie instrumenten, begeleidingsgroep, inloopbijeenkomsf en BAC zijn benoemd onder 4.

De **inloopbijeenkomsf** is fysiek en op een locatie in de omgeving van het Natura 2000-gebied.

De **overleggen van de begeleidingsgroep** zijn fysiek en op een locatie in de omgeving van het Natura 2000-gebied. Als dit mogelijk is, kan ook worden aangesloten bij een reeds, om andere redenen, gepland fysiek of online overleg.

Het overleg van de **BAC** kan online, maar ook fysiek en op een locatie in de omgeving van het Natura 2000-gebied. Als dat mogelijk is wordt bij een reeds gepland BAC-overleg van bijvoorbeeld het programma ontwikkelopgave aangesloten.

8. Weging/terugkoppeling participatieopbrengsten

Weging participatieopbrengsten

Uitgangspunt bij de participatie is de wettelijke eis dat de natuur in de Natura 2000-gebieden niet mag verslechteren en dat de Natura 2000-doelen gehaald moeten worden. De natuurherstelmaatregelen die hiervoor nodig zijn worden opgenomen in het herziene Natura 2000-beheerplan.

Gekeken wordt of de participatie-uitkomsten bijdragen aan deze wettelijke eis. Daarbij wordt ook gekeken of de participatie-uitkomsten bijdragen aan een beter en/of volledigere ecologische analyse, NDA en Natura 2000-beheerplan.

Participatielogboek en participatieverslag

De terugkoppeling van de participatieopbrengst, uit de inloopbijeenkomsf en de begeleidingsgroep, verloopt via het participatielogboek. Na ieder participatiemoment wordt het participatielogboek met de participatie-inbreng en de reactie van de provincie daarop, aangevuld. De Begeleidingsgroep, BAC, GS en PS ontvangen het participatieverslag. De basis voor het participatieverslag is het participatielogboek. In het participatieverslag staat wat tijdens de besluitvorming met de participatieopbrengst is gedaan. Het participatielogboek en participatieverslag zijn goed toegankelijk en in begrijpelijke taal. Het participatieverslag is digitaal toegankelijk.

9. Communicatie

Er wordt een communicatieplan opgesteld. Hieronder volgt beknopte informatie over het uitnodigen voor participatiemomenten en het terugkoppelen van participatieopbrengsten.

Uitnodiging voor de inloopbijeenkomsten:

Voor de start-inloopbijeenkomst worden omwonenden, binnen een afstand van circa 1-2 kilometer van het Natura 2000-gebied, schriftelijk uitgenodigd. In deze brief geven we aan dat we aankondigingen van vervolg-inloopbijeenkomsten per mail doen. We vragen om daarvoor het emailadres door te geven. Als men geen emailadres heeft, kan men het postadres doorgeven. Alle inloopbijeenkomsten worden aangekondigd met een advertentie in het huis-aan-huis-blad. We vragen de deelnemers aan de begeleidingsgroep of ze via de website, nieuwsbrieven, mail enz. de omgeving, achterban en/of andere betrokkenen willen informeren over de inloopbijeenkomsten. De begeleidingsgroep wordt in het overleg en/of per mail uitgenodigd voor de inloopbijeenkomst. Zo nodig worden leden van de begeleidingsgroep ook individueel benaderd en uitgenodigd.

Participatie-inbreng van de inloopbijeenkomst

Tijdens de inloopbijeenkomst is het mogelijk om digitaal of via een formulier de participatie-inbreng te geven. Ook is het mogelijk om de participatie-inbreng binnen 1 week na de inloopbijeenkomst te geven. De participatie-inbreng wordt via de mail teruggekoppeld aan de inbrenger van de participatie. Daarbij wordt gevraagd of de participatie-inbreng zo goed is overgenomen. Ook wordt het nummer of de code van de participatie in het logboek doorgegeven zodat de inbrenger zijn participatie en de reactie daarop kan terugvinden in het geanonimiseerde participatieverslag. Als de participatie-inbreng niet goed verwoord is, verwachten we dat de participant binnen 1 week aan geeft wat we dan wel moeten opnemen. Vervolgens wordt de participatie geanonimiseerd opgenomen in het participatielogboek. De meest recente versie van het geanonimiseerde participatielogboek wordt samen met de uitnodiging voor een volgende inloopbijeenkomst gemaild. Het kan ook worden ingezien op de volgende inloopbijeenkomst. Het participatielogboek wordt na ieder participatiemoment aangevuld.

Uitnodiging voor de begeleidingsgroep en BAC

De begeleidingsgroep ontvangt de vergaderstukken en de agenda vooraf via de mail. De overleg-data worden in overleg vastgesteld.

Participatie-inbreng van de begeleidingsgroep en de BAC

We vragen de deelnemers aan de begeleidingsgroep om aan te geven welke participatie-inbreng moet worden opgenomen in het participatielogboek. De participatie-inbreng van de begeleidingsgroep, wordt, met vermelding van de organisatie, opgenomen in het geanonimiseerde participatielogboek. Het meest recente participatielogboek wordt minimaal 1 week voor het versturen van de uitnodiging voor de volgende inloopbijeenkomst gemaild aan de begeleidingsgroep. De begeleidingsgroep heeft zo nog de mogelijkheid om te reageren op de participatie-inbreng en een reactie van de provincie daarop. GS ontvangen het participatieverslag en de participatie-inbreng uit de BAC samen met de vraag om het herziene ontwerp-beheerplan vast te stellen. PS ontvangen het participatieverslag en worden in de brief over het besluit van GS, ook geïnformeerd over de participatie-inbreng uit de BAC. Voordat GS de participatie-inbreng uit de BAC ontvangen, wordt deze afgestemd met de BAC.

Excursie voor deelnemers inloopbijeenkomst, begeleidingsgroep en overige geïnteresseerden

Bij de uitnodiging voor de 2de inloopbijeenkomst, ontvangen omwonenden informatie over de excursie. Omwonenden kunnen zich vervolgens aanmelden. De leden van de begeleidingsgroep informeren we per email over de excursie en de mogelijkheid om zich daarvoor aan te melden. Ook PS worden geïnformeerd over de excursie en de mogelijkheid om daar aan deel te nemen. De terugkoppeling van de participatie-inbreng en de reactie van de provincie daarop is op dezelfde wijze als bij de inloopbijeenkomsten.

10. Organisatie

De volgende personen hebben een rol in het participatieproces voor het opstellen van de NDA en het herziene beheerplan:

- De projectleider: Is verantwoordelijk voor het participatieproces. De projectleider zit de overleggen van de begeleidingsgroep voor. Zorgt samen met de secretaris voor aanbrengen van (deel-)producten bij GS en informeren van PS.
- De secretaris: coördineert het participatieproces. Zorgt voor de nadere uitwerking van de doelgroepen, per Natura 2000-gebied, in het participatieplan. Zorgt voor het opstellen van het participatielogboek en het participatieverslag. Zorgt samen met o.a. de projectleider voor brieven, agenda's voor de overleggen van de begeleidingsgroep en BAC, voor advertenties enz.
- De ondersteuner: organiseert de locaties voor de inloopbijeenkomsten en de overleggen van de begeleidingsgroep. Zorgt voor verzending van de uitnodiging voor de startbijeenkomst aan omwonenden, enz.

- De communicatieadviseur: adviseert over de inloopbijeenkomsten en zorgt voor een toegankelijke presentatie van de informatie. Stelt het communicatieplan op.
- Ecoloog: Verzorgt het veldbezoek en zorgt in afstemming met o.a. GIS-medewerkers en inhoudelijk deskundigen voor de informatie voor de participatiemomenten.
- Overige inhoudelijke deskundigen: zorgen samen met de ecoloog voor de informatie voor de participatiemomenten.

De projectleider, secretaris en schrijver-ecoloog nemen deel aan overleggen van de begeleidingsgroep. Zo nodig neemt ook een inhoudelijk deskundige deel. Op de inloopbijeenkomsten zijn naast deze personen ook de ondersteuner en/of de communicatieadviseur en inhoudelijk deskundigen van de provincie of andere organisaties aanwezig.

De gedeputeerde wordt betrokken bij vraagstukken die om een besluit van de gedeputeerde of GS vragen.

11. Planning en budget

Startfase/startgesprek: (Q1 en 2 2025)

- Voornemen start herziening beheerplan
- Start herziening van de Natura 2000-beheerplan

Verzamelen informatie: (Q3 2025)

- Start-inloopbijeenkomst

Ecologische analyse/Natuurdoelanalyse (NDA): (Q3 2025 – kwartaal jaar)

- 1e bijeenkomst begeleidingsgroep
- 2de bijeenkomst begeleidingsgroep
- Excursie
- 2de inloopbijeenkomst
- Laatste raadpleging begeleidingsgroep
- Overleg BAC
- Vaststellen NDA door GS
- Veldbezoek door EA: (wordt gepland door de EA)

Bij MER:

- Bijeenkomst begeleidingsgroep voor NRD
- 6 weken ter inzage leggen NRD + inloopbijeenkomst

(Voor opstellen 95% MER inclusief NRD is tussen een half jaar en een jaar nodig.)

Ontwerpbeheerplan: (kwartaal jaar – kwartaal jaar)

- 3de bijeenkomst begeleidingsgroep
- 3de inloopbijeenkomst
- Laatste raadpleging begeleidingsgroep
- Overleg BAC
- Vaststellen ontwerp-beschikking door GS

De participatiekosten zijn kosten voor locaties, catering en drukwerk. Raming circa € 10.000,- per participatieproces.